

conclusie

Van de appellant,

Dhr. Willem Christiaan Engel, bio-pharmaceutisch wetenschapper, geboren op [REDACTED]
[REDACTED], wonende te [REDACTED] Rotterdam, aan de [REDACTED]

Tegen de geïntimeerde,

Dhr. Marc Van Ranst, professor, wonende te [REDACTED], aan de
[REDACTED].

Voor het Hof van Beroep te Antwerpen
Zitting: 14 februari 2023
2021/BV/115

Gezien en betwistende het bestreden vonnis,

Voegt de concluant toe wat volgt.

*

De geïntimeerde werd door de concluant rechtstreeks gedagvaard voor de Correctionele Rechtbank wegens de volgende feiten.

Ergens op een onbekende plaats in het Rijk, laster (art. 443 Sw.) te hebben gepleegd ten nadele van de concluant,

- A. Op 23 of 24 mei 2021, door de concluant in een interview voor de Nederlandse krant het Financieel Dagblad een extreemrechtse mens en / of een virusontkenner te noemen.
- B. Op 12 juni 2021, door de concluant een “oplichter” te noemen in een publiek bericht op twitter.

*

1. **Feiten.**

Professor Marc Van Ranst is al jaren adviseur van de Belgische regering op vlak van de bestrijding van epidemieën. De Belgische regering heeft hem ook geëngageerd voor de bestrijding van Covid-19.

Dhr. Van Ranst is daarnaast een fervent gebruiker van Twitter waar hij een jarenlange praktijk heeft van mensen schofferen. In combinatie met zijn functie als adviseur van de regering heeft Dhr. Van Ranst naar aanleiding van de bestrijding van Covid-19 zijn giftige twitter-pijlen gericht tegen de tegenstrevers van de maatregelen en al wie kritiek heeft op zijn visie op de maatregelen waarvan hij beweert dat zij de wetenschappelijke consensus vertegenwoordigen. Dit terwijl er wereldwijd door tal van gereputeerde wetenschappers ook zeer grote kritiek geleverd wordt, onder meer op de maatregelen die in België werden bevolen.

Verder steekt Dhr. Van Ranst zijn sympathieën voor het communisme niet onder stoelen of banken. Hij beschouwt iedereen die extreemrechtse gedachten heeft als totaal verwerpelijk. Personen die niet instemmen met zijn gedachten, krijgen het etiket “extreemrechts” opgekleefd. Zelfs als deze mensen totaal geen extreemrechtse gedachten te hebben. Het volstaat kritiek te hebben op de maatregelen die Dhr. Van Ranst adviseert aan de regering om extreemrechts te worden genoemd door hem.

Hiermee speelt Dhr. Van Ranst in op de algemene aversie in de maatschappij ten aanzien van het extreemrechts gedachtengoed in gevolge de tweede Wereldoorlog. Door wie het niet met hem eens is te bestempelen als extreemrechts, zet hij het publiek aan tot publieke verachting van deze personen.

Voor de Nederlandse televisie verklaarde Dhr. Van Ranst dat mensen die extreemrechts zijn, tegen de maatregelen zijn omdat zij tegen hemzelf zijn.

Doordat extreemrechtse mensen zich identificeren met zijn criticasters en tegen de maatregelen zijn, verwacht Dhr. Van Ranst dat zij de maatregelen niets zullen vinden gewoon omdat zij tegen hem zouden zijn. Aldus zouden zij door natuurlijke selectie worden uitgeschakeld.

“"Hier is dat net hetzelfde. De mensen die extreemrechts zijn zeggen: 'We kunnen Van Ranst niet luchten, dus gaan we die coronamaatregelen ook maar niets vinden.' Dat is een vorm van natuurlijke selectie."

Het hoeft geen betoog dat dit toch wel een bijzonder eigenaardige verklaring is.

Bij zijn getwitter en contacten met de pers heeft Dhr. Van Ranst het moeilijk om binnen de wettelijke grenzen te blijven. Op een systematische wijze verdraait hij de werkelijkheid waarbij hij deze onwaarheden in verband brengt met diverse personen, waaronder de concluant. Hij is overigens fier op deze vorm van manipulatie want hij zette op een lezing in Londen, die op het internet vrij te vinden is, zijn manier van werken fier en lacherig in de verf.

*

In een publicatie van een interview in de Nederlandse krant “Het Financieel Dagblad” van 24.5.2021 verklaarde Dhr. Van Ranst naar aanleiding van een voorstel van de concluant om met hem in debat te gaan:

‘Ik vind het een beetje bizar om te zien hoe mijn tweets terechtkomen in de echte wereld. Ik wist niet dat zoiets zo makkelijk te regelen is. Wat de uitgekozen tweets goed laten zien: ik ga niet met extreemrechtse mensen en virusontkenners in debat. Dat heeft geen enkele zin. Ik vind dat zo’n Willem Engel in Nederland veel te veel de ruimte krijgt, terwijl zijn kennis over het virus nihil is. Ontmasker zo’n man gewoon. Ik heb op Twitter maar 280 tekens, die benut ik volop.’

Hoe geeft u tegengas?

'Ik ridiculiseer wat virusontkenners zeggen, neem ze totaal niet serieus. Daar hebben ze geen verweer tegen. Je moet zorgen dat zo'n beweging klein blijft. Daar heeft de media ook een grote verantwoordelijkheid in. Nodig geen mensen uit aan tafel die geen enkele autoriteit hebben om aan het debat deel te nemen. De kijker denkt al snel als Willem Engel tegenover een wetenschapper zit: de waarheid zal wel ergens in het midden liggen. Maar dat is niet zo. Virusontkenning is een geloof, geen wetenschap. (Willem Engel heeft kritiek op de beperkende overheidsmaatregelen en is sterk gekant tegen vaccinaties, maar ontkent het bestaan van het virus niet, red.) Ik kom niet naar een talkshow als ik tegenover zo iemand zou moeten zitten. Vergeet niet dat onrust stoken voor virusseptici ook gewoon een verdienmodel is. Er staat altijd wel een bankrekeningnummer en een verzoek om geld over te maken op de website.'

Hiermee legt Dhr. Van Ranst aan de concluant 3 feiten ten laste waarvan het bewijs niet kan worden geleverd omdat deze feiten niet in overeenstemming zijn met de werkelijkheid.

1. De concluant is niet extreemrechts. De concluant is eerder links-progressief georiënteerd en is een groot pleitbezorger voor de liefde tussen alle mensen zonder onderscheid van ras of afkomst.
2. De concluant ontkent het bestaan van het virus niet.
3. De concluant heeft reeds in mei 2020 onder de aandacht gebracht dat de besmettingen voornamelijk gebeuren door de werking van aerosolen. Recent verklaarde Dhr. Van Ranst in een interview dat de wetenschap tijdens de Covid-epidemie tot nieuwe inzichten is gekomen, waaronder de invloed van de aerosolen bij de besmettingen. Hiermee volgt Dhr. Van Ranst wat de concluant een jaar geleden al had verklaard over de infectieweg van het virus. De concluant nam enkele jaren geleden deel aan een doctoraal onderzoek naar de werking van aerosolen. Dat de kennis van de concluant over het virus nihil zou zijn, is daarmee aangetoond onwaar en derhalve is het bewijs van dit feit niet mogelijk.

Het kan geen twijfel leiden dat Dhr. Van Ranst weet dat deze feiten onjuist zijn. Zij kaderen in zijn praktijk om iedereen die tegen hem of tegen de maatregelen is, "extreemrechts" te noemen, of hen "virusontkenners" te noemen. Terwijl zij dat niet zijn. Deze beweringen zijn gezien hun aard bewust kwetsend, zoals ook de bewering dat de concluant niets zou weten over het virus, bewust kwetsend is. De publieke uitslatingen van Dhr. Van Ranst krenken de eer van de concluant.

Uit o.a. de hoger vermelde citaten uit het artikel in het Financieel Dagblad, en uit de hierna vermelde tweet blijkt dat het er Dhr. Van Ranst om te doen is om met zijn verklaringen en tweets invloed uit te oefenen op het Nederlands publiek dat hij adviseert de conculant te vergeten. Hij zegt zelf wat de “virusontkenners” zeggen, waarmee hij o.a. de conculant bedoelt, te ridiculiseren.

De publieke uitlatingen van Dhr. Van Ranst zijn bedoeld om de conculant aan openbare verachting bloot te stellen, en stellen de conculant ook bloot aan openbare verachting, zowel in Nederland als in Nederlandstalig België.

De verklaringen van Dhr. Van Ranst in het geciteerde interview kaderen in een hele reeks tweets waarin Dhr. Van Rans het niet onder stoelen of banken steekt dat hij een campagne begonnen is tegen wat hij noemt de “wappies”, waaronder de conculant.

*

In een tweet van 12 juni 2021 heeft Dhr. Van Ranst de conculant een “oplichter” genoemd.

De conculant werd nooit veroordeeld voor het misdrijf van oplichting, en er bestaan ook geen feiten die de conculant zou hebben gepleegd in overeenstemming met de constitutieve bestanddelen voorzien in art. 496 van het Belgisch Stafwetboek of art. 326 van het Nederlands Strafwetboek, beide misdadomschrijvingen trouwens zeer dicht vergelijkbaar zijnde.

Ook in andere tweets beschimpt Dhr. Van Ranst op systematische wijze de conculant. Hij kondigde aan de conculant te blokkeren, maar kan zich niet inhouden om toch verder te kunnen twitteren met de conculant en heeft de blokkering terug opgeheven. Waaronder het onderstaande voorbeeld.

Dhr. Van Ranst geeft er zich geen rekenschap van wat hij allemaal tweet en dat hij daarmee grenzen door de Wet gesteld overschrijdt.

Het gebruik van het woord “mafkees” is daarbij zelfs ronduit racistisch omdat “kees” een scheldwoord is dat werd gebruikt specifiek ten aanzien van een deel van de Nederlandse bevolking.

*

Hoewel zijn twitter-gedrag aanleiding heeft gegeven tot aanzienlijke publieke kritiek, blijft Dhr. Van Ranst overal verklaren dat hij zich niet meer terughoudend zal opstellen.

Enig schuldbesef of besef grenzen te overschrijden, blijkt Dhr. Van Ranst niet te hebben. De benadering van de werkelijkheid gebeurt bij herhaling en systematisch op een verdraaiende manier. Zulks wordt niet alleen vastgesteld in zijn twittergedrag. Dhr. Van Ranst vindt van zichzelf bijvoorbeeld ook dat hij de wetenschappelijke consensus vertegenwoordigt, terwijl deze wetenschappelijke consensus niet bestaat, en dat een kritiek op de maatregelen, meteen een aanval op de wetenschap zou zijn.

De verwerping van zijn gedrag door een deel van het publiek raakt hem volgens zijn verklaringen niet. Zijn tweets getuigen van een grote impulsiviteit gezien zij zeer kort volgen op gebeurtenissen waarvan zij de aanleiding zijn.

*

Het incident met het stukkenbundel van Dhr. Van Ranst.

In eerste aanleg deelde Dhr. Van Ranst aan de Rechtbank mee geen conclusies te willen nemen. Hij zou wel een stukkenbundel neerleggen.

Gezien het door Dhr. Van Ranst meegedeelde stukkenbundel tegengestelde stukken bevatte – stukken met dezelfde nummering maar een verschillende inhoud – verzocht de toenmalige advocaat van de concluant Dhr. Van Ranst om zijn stukkenbundel 100 % in overeenstemming mee te delen met wat hij neerlegde ter zitting. Dhr. Van Ranst bevestigde dat dit in orde was.

Toen de toenmalige advocaat van de concluant de dag van de zitting nazicht deed van het stukkenbundel, stelde hij vast dat Dhr. Van Ranst tal van nota's en commentaren had toegevoegd aan zijn stukkenbundel, zonder daarvan mededeling te doen. Dhr. Van Ranst deelde derhalve een vals stukkenbundel mee aan de concluant. Op die manier had Dhr. Van Ranst zijn argumentatie toch aan de rechtbank meegedeeld achter de rug van de concluant, zonder daarvan mededeling te doen aan de concluant.

Voor het mededelen van een vals stukkenbundel legde de concluant klacht neer met stelling van burgerlijke partij bij de onderzoeksrechter wegens valsheid in geschriften en gebruik van valse stukken. De zaak is nog in onderzoek.

Zo lang Dhr. Van Ranst nalaat een correct stukkenbundel mee te delen dat 100 % in overeenstemming is met zijn neergelegde stukken, vraagt de concluant dat de stukken van Dhr. Van Ranst uit de debatten zouden worden geweerd.

*

De feiten tijdens en na de zitting in eerste aanleg.

Bij het buitenkomen van de zittingszaal heeft Dhr. Van Ranst aan de Vlaamse Televisie Maatschappij een interview gegeven waarin hij onder meer het volgende verklaarde:

Dhr. Van Ranst: "... Wanneer zelfs het openbaar ministerie zegt dat men bij de verkeerde rechtbank zit dan maak ik mij daar weinig zorgen over. Als je het al wil beschouwen als een juridisch probleem dan moet je dat voor het hof van assisen brengen en daar lukt dat niet om dat met een directe of rechtstreekse dagvaarding te doen. Dan moet dat via een onderzoeksrechter en gelijk wat en ik denk niet dat dit ook maar enig probleem mee kan maken. ..."

Reporter: "... Laatste vraag: Gaat u zich in de toekomst wat inhouden qua tweets of uw taalgebruik aanpassen?"

Dhr. Van Ranst: "Wat een vraag. Wat een tendensieuze vraag. En het antwoord op de beide dingen is: "Neen, absoluut niet". Want daar is geen enkel probleem mee. Het is niet omdat Willem Engel niet graag heeft dat hij een virusontkenner wordt genoemd dat niemand dat zou moeten zeggen. Zo draait de wereld niet."

Dit interview is terug te vinden op de volgende link:

<https://www.hln.be/mechelen/viroloog-marc-van-ranst-vecht-twiterruzie-uit-voor-rechtbank-twee-maanden-verspild-een-door-jurgen-conings-een-door-deze-zaak~af88bd16/>

Tijdens de debatten voor de Rechtbank heeft Dhr. Van Ranst verklaard dat hij niet denkt dat Dhr. Engel extreem-rechts is. Hij heeft daarvoor het voorbeeld aangehaald dat Dhr. Engel een voorstander is van de multiculturele samenleving. Daarnaast heeft Dhr. Van Ranst ook verklaard dat hij denkt dat Dhr. Engel het bestaan van het virus niet ontkent. Hij heeft daarvoor het voorbeeld aangehaald dat Dhr. Engel het geneesmiddel Ivermectine wil toegediend zien aan patiënten die ziek zijn door het virus.

Desalniettemin verklaarde Dhr. Van Ranst bij het buitenkomen aan de pers dat hij verder Dhr. Engel een virusontkenner zal noemen en dat daarmee geen enkel probleem is.

Dhr. Van Ranst kondigde derhalve aan de publieke verspreiding van de lasterlijke bewering nog te zullen verderzetten, waarbij hij meteen zijn gezegde herhaalde en daarmee de daad bij het woord voegde voor de nationale commerciële televisie.

Blijkens het interview vindt Dhr. Van Ranst het geen probleem om iemand een virusontkenner te noemen, terwijl hij tijdens de debatten aan de Rechtbank verklaarde dat Dhr. Engel het bestaan van het virus niet ontkent.

Dhr. Van Ranst erkende in het voorgeciteerde interview Dhr. Engel verder een virusontkenner te zullen noemen, terwijl hij voor de Rechtbank ter zitting nog verklaarde dat in zijn interview met het Financieel Dagblad niet Dhr. Engel had bedoeld, maar in het algemeen had verklaard dat hij niet spreekt met extreem-rechtse mensen en virusontkenners, en daar niet specifiek Dhr. Engel mee had bedoeld. De concluant heeft er in de pleidooien op gewezen dat hij in dit interview met het Financieel Dagblad verklaarde dat uit zijn tweets met Dhr. Engel bleek dat hij niet spreekt met virusontkenners en extreem-rechtse mensen, zodat het vaststaat dat hij het wel over Dhr. Engel had.

Het voorgeciteerde interview waarin hij stelt Dhr. Engel verder een virusontkenner te zullen noemen en daarin geen probleem te zien, is een bewijs van het feit dat Dhr. Van Ranst met zijn bewering in het Financieel Dagblad wel degelijk Dhr. Engel heeft bedoeld, in tegenstelling tot wat hij ter zitting verklaarde.

De verklaring aan de audio-visuele pers gedaan, waarbij Dhr. Van Ranst publiek erkent Dhr. Engel een virusontkenner te hebben genoemd, en stelt dat hij hem verder een virusontkenner zal noemen, is het verder verspreiden van de boodschap die Dhr. Van Ranst eerder had verspreid door een verklaring af te leggen aan een journalist van het

Financieel Dagblad met de bedoeling zijn verklaring verspreid te zien. Deze verspreiding gebeurde nu verder via de audio-visuele media.

De eerste Rechter heeft zich onbevoegd verklaard om kennis te nemen van het geschil.

In graad van hoger beroep vraagt de concluant:

Het hoger beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren,

Het bestreden vonnis te niet te doen en opnieuw wijzende,

Zich bevoegd te verklaren om kennis te nemen van de rechtstreekse dagvaarding,

In ondergeschikte orde, een prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof als volgt:

“Schendt het artikel 182 Sv. de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre de rechtstreekse dagvaarding door de burgerlijke partij slechts mogelijk is voor wanbedrijven gepleed door middel van media die geen geschreven media is en waarvoor de correctionele rechtbank bevoegd is, en niet voor wanbedrijven gepleegd door middel van geschreven media waarvoor het hof van assisen bevoegd is.”

Verder de strafwet toe te passen en meer bepaald de geïntimeerde schuldig te verklaren en hem strafrechtelijk te veroordelen voor de volgende feiten:

Ergens op een onbekende plaats in het Rijk, laster (art. 443 e.v. Sw.) te hebben gepleegd ten nadele van de concluant,

- A. Op 23 of 24 mei 2021, door de concluant in een interview voor de Nederlandse krant het Financieel Dagblad een extreemrechtse mens en / of een virusontkenner te noemen.
- B. Op 12 juni 2021, door de concluant een “oplichter” te noemen in een publiek bericht op twitter.

In ondergeschikte orde,

Ergens op een onbekende plaats in het Rijk, de concluant te hebben beledigd (art. 448 Sw.) door:

- A. Op 23 of 24 mei 2021, door de concluant in een interview voor de Nederlandse krant het Financieel Dagblad een extreemrechtse mens en / of een virusontkenner te noemen.
- B. Op 12 juni 2021, door de concluant een “oplichter” te noemen in een publiek bericht op twitter.

Waarbij de in deze publieke verklaring en tweet opgenomen feiten niet kunnen bewezen worden omdat zij niet overeenstemmen met de werkelijkheid, kwaadwillig werden vermeld, de eer van de conculant hebben gekrenkt en hem hebben blootgesteld aan de publieke verachting,

De geïntimeerde te veroordelen om aan de conculant te betalen een schadevergoeding begroot op 500,00 euro,

De geïntimeerde te veroordelen tot alle kosten van het geding, daarin begrepen de kosten van de dagvaarding op deze akte begroot, en de rechtsplegingsvergoeding in eerste aanleg en in hoger beroep aan de zijde van de conculant begroot op 260,00 euro in eerste aanleg.

---

2. **Grievens en middelen in rechte.**

2.1. **De ontvankelijkheid van de rechtstreekse dagvaarding – de bevoegdheid inzake drukpersmisdrijven.**

1. De eerste Rechter heeft zich onbevoegd verklaard omdat de feiten een drukpersmisdrijf zouden uitmaken waarvoor enkel het Hof van Assisen bevoegd is ten gevolge waarvan een rechtstreekse dagvaarding onmogelijk zou zijn. De conculant meent dat deze rechtstreekse dagvaarding niet onontvankelijk was.
2. Onder verwijzing naar de rechtspraak door de eerste Rechter geciteerd, vereist het bestaan van een drukpersmisdrijf dat de betrokkene een “meningsuiting” doet verspreid door een een drukpers of gelijkaardig verspreid procedé. Essentieel is daarbij dat het moet gaan om een “mening”. Echter verklaarde Dhr. Van Ranst bij herhaling dat hij helemaal niet meent dat de conculant een virusontkenner is of extreemrechts. Integendeel. Hij verklaarde dat de conculant het bestaan van het virus niet onkent en dat hij al evenmin extreemrechts is. Hij vindt van zichzelf dat hij deze beweringen kan verspreiden, ondanks het feit dat zij **niet** zijn mening zijn. Deze beweringen zijn derhalve geen uiting van een mening maar een zuivere onware bewering die bedoeld is om de verzoeker in zijn eer te kwetsen en hem bloot te stellen aan de publieke verachting met als doel de aanhang van de verzoeker te doen verminderen. De feiten onder A maken derhalve geen drukpersmisdrijf uit.
3. Voor het bestaan van een drukpersmisdrijf wordt vereist dat het geïntimeerde bericht een mening of opinie uitmaakt. In het Frans heeft het Hof van Cassatie het over “l’expression d’une pensée ou d’une opinion” (de uitdrukking van een mening of opinie)¹. Het bestaan van een dergelijke mening of opinie maakt het intellectueel element uit van de constitutieve bestanddelen van het drukpersmisdrijf ². Daarbij geldt dat noch de juistheid, noch het maatschappelijk belang, noch het min of

---

1 Cass., 6 maart 2012, AR P. 11.1374/N; Cass., 7 oktober 2020, AR P.19.0644.F.

meer beargumenteerd karakter of de uitwerking van het geschrift, noch de bekendheid van de auteur van het geschrift enige rol spelen bij de beoordeling of er al dan niet sprake is van een mening of opinie. Wat niet wegneemt dat het aan de feitenrechter toekomt na te gaan of het bericht dat wordt gevisieerd, een mening of opinie uitmaakt³. Dat is in casu niet het geval. Dhr. Van Ranst verklaarde uitdrukkelijk ter zitting dat hij niet denkt dat Dhr. Engel extreem-rechts is. Ook in zijn eigen stukken wordt vermeld in een tweet dat hij niet denkt dat Dhr. Engel extreem-rechts is (zie stuk 34 van Dhr. Van Ranst). Wat Dhr. Van Ranst tot uitdrukking heeft gebracht is aldus geen mening of een opinie maar een zuivere belediging die los staat van zijn mening of opinie. Het is een uitdrukking die wordt gedaan met de enkele bedoeling om een beledigend over te komen en schade te berokkenen aan de eer van de conculant en hem bloot te stellen aan publieke verachting.

Het feit dat Dhr. Van Ranst zelf zegt dat hij **niet denkt** (ne pense pas in het Frans) dat Dhr. Engel extreem-rechts is of het virus ontkent houdt in dat Dhr. Van Ranst hiermee geen mening (in het Frans pensé) vertolkt. Hij ontkent immers zelf het bestaan van deze meningen in zijn hoofd.

Desalniettemin, zo blijkt uit het voorgeciteerde interview, wil hij deze uitdrukkingen die zijn mening niet zijn blijven gebruiken en verspreiden. Waar Dhr. Van Ranst zelf zegt dat zijn uitdrukkingen niet zijn mening zijn, want hij denkt iets anders, kan niet worden besloten dat deze uitdrukkingen een mening vormen zoals vereist voor het bestaan van een drukpersmisdrijf.

In die zin wijkt de huidige zaak fundamenteel af van de zaak die werd berecht door het Hof van Beroep te Luik op 28 mei 2019, gecasseerd op 7.10.2020⁴ waarbij de belediging die het voorwerp was van de vervolging daadwerkelijk een uiting was van de mening van de betrokkene.

4. Dhr. Van Ranst meent dat hij deze uitingen kan doen omdat hij zich beschermd voelt door de gedachte dat er feitelijke onvervolgbaarheid is door de bevoegdheid van het Hof van Assisen, waardoor de kans dat Dhr. Van Ranst voor dergelijk misdrijf voor het Hof van Assisen zou worden vervolgd, quasi onbestaande is. Hoewel Dhr. Van Ranst dus zelf zegt dat zijn eigen beweringen niet juist zijn, en wat de feiten onder A betreft, niet overeenkomen met zijn mening, kan Dhr. Van Ranst in zijn denkwereld gewoon verderdoen met het belasteren van de conculant omdat hij toch niet kan worden vervolgd voor deze feiten. Op deze manier maakt Dhr. Van Ranst misbruik van de politiek van de facto niet-vervolgving van de Belgische Staat. Deze praktische onvervolgbaarheid is niet in overeenstemming te brengen met art. 6 E.V.R.M. dat ook aan het slachtoffer van het misdrijf van laster recht op een rechter garandeert. Op grond van de artikelen 10 en 11 van de Belgische Grondwet dienen alle rechten van de Belgen te worden voorzien op een

2 Q. Pironnet, “Des insultes sur les réseaux sociaux ne relèvent pas du délit de presse”, *J.L.M.B.*, 2018, 38, 1827-1828.

3 Conclusie van Advocaat – Generaal Ph. de Koster bij Cass., 7.10.2020, A.R. P.19.0644.F.

4 Cass., 7.10.2020, A.R. P.19.0644.F.

niet discriminatoire wijze. Het niet toelaten van de rechtsreekse dagvaarding in deze schendt de artikelen 6 E.V.R.M. en 10 en 11 van de Grondwet.

5. Deze feitelijke strafrechtelijke immuniteit volgt uit de rechtspraktijk waarbij sedert de tweede wereldoorlog slecht een handvol keren een procedure werd gevoerd voor het Hof van Assisen ter berechting van een drukpersmisdrijf⁵, wat tot het besluit leidt dat de rechtsonderhorige die zijn eer gekrenkt ziet, wat een inbreuk uitmaakt op art. 8 E.V.R.M.⁶, niet binnen een redelijke termijn zoals voorzien in art. 6 E.V.R.M. daadwerkelijke rechtshulp kan bekomen in gevolge de schending van het verdrag (art. 13 E.V.R.M.).
6. Blijkens zijn interview wenst Dhr. Van Ranst daarvan misbruik te maken. Een dergelijk misbruik van de traagheid van de procedures – zelfs ad infinitum – georganiseerd door de Belgische Staat, is niet te tolereren. De concluant kan enkel een daadwerkelijke rechtshulp bekomen indien het hem toch toegestaan is om rechtstreeks te dagvaarden, zelfs al zou worden geoordeeld dat de misdrijven waarvoor Dhr. Van Ranst wordt vervolgd drukpersmisdrijven zijn. Bij het uitoefenen van zijn rechten in gevolge deze daadwerkelijke rechtshulp kan de concluant ook niet het voorwerp zijn van een discriminatoire behandeling zoals bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Intussen werd door de concluant opnieuw een rechtstreekse dagvaarding uitgebracht omdat Dhr. Van Ranst bij het buitenkomen van de zitting in eerste aanleg zijn bewering heeft herhaald voor de televisiecamera's. Een dergelijke verklaring met eenzelfde inhoud is naar actueel Belgisch recht wel vervolgbaar middels een rechtstreekse dagvaarding wanneer zij wordt verspreid via geluid of beelden, maar niet wanneer zij wordt verspreid door middel van geschriften. Een dergelijk verschil in behandeling is niet naar recht verantwoord in het licht van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Dit verschil in behandeling is enkel het gevolg van het feit dat op het ogenblik waarop de procedureregels met betrekking tot het persmisdrijf werden opgesteld, radio en televisie niet bestonden. De Wetgever heeft steeds nagelaten om de Wet aan te passen aan de realiteit van deze "nieuwe" media. Met als gevolg dat voor het uiten van eenzelfde bewering in de media afhankelijk enkel van de vorm van dit medium een rechtstreekse dagvaarding mogelijk is. Er is geen redelijke verantwoording te bedenken voor dit verschil in behandeling en er bestaat dan ook geen evenwicht tussen dat verschil in behandeling en het onbestaande doel van het verschil. Er is geen enkele objectieve reden denkbaar waarom de verspreiding van eenzelfde bericht op de sociale media en via een interview in de krant, aanleiding zou moeten geven tot een andere, nadelige behandeling van de zaak van de concluant die hem zou

---

5 Q. Pironnet, "Des insultes sur les réseaux sociaux ne relèvent pas du délit de presse", *J.L.M.B.*, 2018, 38, 1826; Conclusie van Advocaat – Generaal Ph. de Koster bij Cass., 7.10.2020, A.R. P.19.0644.F, die in zijn ambt als hoogste vertegenwoordiger van het Openbaar Ministerie de feitelijke strafrechtelijke immuniteit erkent: "Cependant, l'impunité de fait dont bénéficient les auteurs de délits de presse est le résultat de choix de politique criminelle dictés sans doute par un manque de moyens structurels." Vertaling: Intussen is de feitelijke straffeloosheid waarvan de daders van drukpersmisdrijven genieten het gevolg van een keuze van strafrechtelijke politiek zonder twijfel opgelegd door een gebrek aan structurele middelen.

6 E.H.R.M., *Petrina v. Roemenië*, 14.10.2008, R. nr. 78060/01, par. 34.

uitsluiten van het recht om rechtstreeks te dagvaarden voor de Correctionele Rechtbank, terwijl eenzelfde interview met dezelfde inhoud voor een televisieuitzending wel aanleiding geeft tot het recht om daarvoor over te gaan tot rechtstreekse dagvaarding⁷.

De finaliteit van de Wetgever om middels de procedure voor het Hof van Assisen de misdrijven begaan bij de uiting van meningen door het volk te laten berechten door de jury van het volk, geldt even zoveel voor de audio-visuele media als voor de geschreven media⁸.

In die zin zou een verschil in behandeling van de conculant voor verspreiding van een bericht op de sociale media en in de geschreven pers in vergelijking met andere personen die voor een verspreiding van een bericht op audio-visuele media wel gebruik kunnen maken van een rechtstreekse dagvaarding, een schending uitmaken van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

7. De conculant vraagt daarom dat het Hof aan het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag zou stellen als volgt:

“Schendt het artikel 182 Sv. de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre de rechtstreekse dagvaarding door de burgerlijke partij slechts mogelijk is voor wanbedrijven gepleed door middel van media die geen geschreven media is en waarvoor de correctionele rechtbank bevoegd is, en niet voor wanbedrijven gepleegd door middel van geschreven media waarvoor het hof van assisen bevoegd is.”

8. Waar de bevoegdheid van het Hof van Assisen inzake drukpersmisdrijven grondwettelijk is verankerd, en er door de Wetgever geen procedure is voorzien van rechtstreekse dagvaarding voor het Hof van Assisen, heeft de conculant slechts de mogelijkheid om duidelijkheid te krijgen van een Rechter (art. 6 E.V.R.M., recht op een rechter) over de strijdigheid met de artikelen 10 en 11 van de grondwet van de onmogelijkheid om rechtstreeks te dagvaarden voor het Hof van Assisen middels het stellen van een prejudiciële vraag in het kader van de huidige procedure. De conculant kan moeilijk een onbestaande rechtstreekse dagvaarding lanceren voor het Hof van Assisen dat door een rechtstreekse dagvaarding niet kan worden bijeengeroepen. Om dit rechtspunt beslecht te zien, kan de verzoeker derhalve niet anders dan rechtstreeks te dagvaarden voor de Correctionele Rechtbank.
9. Tijdens de debatten had de conculant doen gelden dat de verspreiding van de berichten dat de conculant een virusontkenner, een oplichter en extreem rechts zou zijn, zich niet beperkt tot de sociale media, zoals de Procureur des Konings in zijn requisitoir had weerhouden. Ten bewijze daarvan legde de conculant

---

7 Q. Pironnet, “Des insultes sur les réseaux sociaux ne relèvent pas du délit de presse”, *J.L.M.B.*, 2018, 38, 1828; D. Voorhoof, “De notie drukpersmisdrijf van de 19e naar de 21ste eeuw, A.M., 2012, nr. 2/3, 254-259.

8 J. Vrielink, “Internet: spreken is zilver, schrijven is goud? Drukpersmisdrijf (art. 150 Gw.), de audiovisuele media en de zaak Belkacem.”, *T. Strafr.*, 2014, 143-144.

trouwens onder zijn stuk 4 een televisieinterview over van Dhr. Van Ranst waarin hij in minuut 5.12 bevestigt Dhr. Engel een oplichter te noemen. Bij het buitenkomen van de zittingszaal gaf Dhr. Van Ranst blijk van een bredere verspreiding van zijn gezegde, dit keer betrekking hebbende op het gebruik van het woord “virusontkenner”, niet alleen aan een journalist met het oog op de verspreiding van het gezegde via de geschreven pers, maar evenzeer via de audio-visuele media via een interview met VTM. De publieke verspreiding van een bericht via de audio-visuele media maakt geen drukpersmisdrijf uit⁹.

10. De eerste Rechter had zich derhalve bevoegd dienen te verklaren om kennis te nemen van de rechtstreekse dagvaarding.

2.2. Ten gronde.

1. De hiervoor geciteerde verklaringen in het interview en de hiervoor geciteerde tweet bevatten beweringen die volstrekt en eenvoudig aantoonbaar onwaar zijn en waarvan aldus het bewijs niet kan worden geleverd. Deze tweets hebben een opzettelijk kwetsend karakter wat wordt bewezen door de inhoud ervan alsmede door de verklaringen en geschriften van Dhr. Van Ranst zelf waaruit onomwonden blijkt dat het de bedoeling is om de concluant te treffen en zijn aanhang te doen verminderen. Dhr. Van Ranst zegt zelf dat het zijn bedoeling is om de “wappies” te ridiculiseren.
2. De voorgeciteerde verklaringen en tweets zijn van aard de eer van de concluant te krenken en hem bloot te stellen aan de publieke verachting. Inderdaad heeft de concluant naar aanleiding van deze berichten tal van denigrerende berichten over zich heen gekregen.
3. De 2 van de 3 beweringen die Dhr. Van Ranst heeft gedaan maken een welbepaald feit uit:
  - a. De concluant zou een virusontkenner zijn. Wat betekent dat de concludent het virus zou hebben ontkend. Dat is een bepaald feit en behoeft geen appreciatie. De bewering dat iemand een “nazi-methodes gebruikt” of “chantage pleegt” vereisen een beoordeling of een mening, maar duiden geen concrete feiten aan. De concluant een “virusontkenner” noemen verwijst wel naar een concreet feit, met name dat de concluant het bestaan van het virus zou hebben ontkend. Alleen ... bestaat dat feit niet want de concluant heeft nooit het bestaan van het virus ontkend. Het is niet omdat het feit dat wordt voorgebracht niet bestaat, dat het geen aantijging is van een welbepaald feit.

---

⁹ Cass. 2 juni 2006, AR C.03.0211.F., *Pas.*, afl. 4, 355; Cass., 29 oktober 2013, AR P.13.1270.N, *T. Staffr.*, 2014, 142).

- b. De concludent zou de mensen oplichten door hen geld te vragen voor de steun aan zijn strijd tegen de coronapolitiek. Dat is zoals zeggen “Michel heeft de computer van Wim gestolen.” In het voorbeeld van Arnou staand tegenover “Michel is een dief” (P. Arnou, “Aanranding van de eer of de goede naam van personen. Overzicht rechtspraak 1970 – 1992”, in X, **Om deze redenen. Liber amicorum Armand Vandeplas**, Gent, Mys en Breesch, 1994, 49 – 90. Aan de concludent werd een concreet feit ten laste gelegd dat meer is dan hem alleen maar een oplichter te noemen. Dhr. Van Ranst heeft dat ook concreet gemaakt door uiteen te zetten hoe deze oplichting in zijn werk zou gaan. Hij verwijst naar het “verdienmodel” in hoofde van de concludent in zijn geschriften en het feit dat de mensen geld storten.
4. In ondergeschikte orde vraagt de concludent dat de feiten zouden worden geherkwalificeerd, geheel of gedeeltelijk, naar een inbreuk op art. 448 Sw., met name:
Ergens op een onbekende plaats in het Rijk, de concludent te hebben beledigd:
- A. Op 23 of 24 mei 2021, door de concludent in een interview voor de Nederlandse krant het Financieel Dagblad een extreemrechtse mens en / of een virusontkenner te noemen.
- B. Op 12 juni 2021, door de concludent een “oplichter” te noemen in een publiek bericht op twitter.

2.3. Schade en oorzakelijk verband.

Intussen heeft de huidige zaak al een behoorlijke weerklank gekregen zodat daardoor de schade deels werd hersteld. Zij heeft ook aanleiding gegeven tot een grotere voorzichtigheid in het uiten van beweringen zoals deze die het voorwerp uitmaken van de huidige zaak.

De concludent begroot zijn schade daarom definitief op 500,00 euro.

**OM DEZE REDENEN,
Behage het aan het Hof van Beroep,**

Het hoger beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren,

Het bestreden vonnis te niet te doen en opnieuw wijzende,

Zich bevoegd te verklaren om kennis te nemen van de rechtstreekse dagvaarding,

In ondergeschikte orde, een prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof als volgt:

“Schendt het artikel 182 Sv. de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre de rechtstreekse dagvaarding door de burgerlijke partij slechts mogelijk is voor wanbedrijven gepleegd door middel van media die geen geschreven media is en waarvoor de correctionele rechtbank bevoegd is, en niet voor wanbedrijven gepleegd door middel van geschreven media waarvoor het hof van assisen bevoegd is.”

Verder de strafwet toe te passen en meer bepaald de geïntimeerde schuldig te verklaren en hem strafrechtelijk te veroordelen voor de volgende feiten:

Ergens op een onbekende plaats in het Rijk, laster (art. 443 e.v. Sw.) te hebben gepleegd ten nadele van de concluant,

- C. Op 23 of 24 mei 2021, door de concluant in een interview voor de Nederlandse krant het Financieel Dagblad een extreemrechtse mens en / of een virusontkenner te noemen.
- D. Op 12 juni 2021, door de concluant een “oplichter” te noemen in een publiek bericht op twitter.

In ondergeschikte orde,

Ergens op een onbekende plaats in het Rijk, de concluant te hebben beledigd (art. 448 Sw.) door:

- C. Op 23 of 24 mei 2021, door de concluant in een interview voor de Nederlandse krant het Financieel Dagblad een extreemrechtse mens en / of een virusontkenner te noemen.
- D. Op 12 juni 2021, door de concluant een “oplichter” te noemen in een publiek bericht op twitter.

Waarbij de in deze publieke verklaring en tweet opgenomen feiten niet kunnen bewezen worden omdat zij niet overeenstemmen met de werkelijkheid, kwaadwillig werden vermeld, de eer van de concluant hebben gekrenkt en hem hebben blootgesteld aan de publieke verachting,

De geïntimeerde te veroordelen om aan de concluant te betalen een schadevergoeding begroot op 500,00 euro,

De geïntimeerde te veroordelen tot alle kosten van het geding, daarin begrepen de kosten van de dagvaarding op deze akte begroot, en de rechtsplegingsvergoeding in eerste aanleg en in hoger beroep aan de zijde van de concluant begroot op 260,00 euro in eerste aanleg.

Antwerpen, datum:

De concludant,
Met eerbied,

Willem Engel

